STICHTING pensioenfonds ING

Antwoorden

Magazine voor deelnemers

Zomer 2022

Suzan de Waal: "Het Fonds heeft veel informatie van deelnemers."

Inhoud

Zijn mijn persoonsgegevens veilig bij Pensioenfonds ING? 4

Suzan de Waal stelde ons deze vraag. Anderen stelden vragen over toeslagverlening en over maatschappelijk verantwoord beleggen.

To the point 7

De oorlog in Oekraïne en uw pensioen · Is uw pensioen straks voldoende? · We beleggen in groene en sociale obligaties.

Contact, daar komen de mensen voor 9

Rayon West (Vereniging oud-medewerkers NN) organiseert haar eerste regionale bijeenkomst.

Woorden én daden! 10

Beleggingsstrateeg Guido Vessaz gaat in op de oproep om sneller te vergroenen.

Highlights uit ons jaarverslag over 2021 12

De kosten per deelnemer daalden en onze beleggingen stegen in waarde. Lees de voornaamste cijfers uit ons jaarverslag, de horizon voorbij.

Caspar Vroonland begon een fietsenwinkel 14

Door een reorganisatie ging Caspar Vroonland in 2021 uit dienst; nu heeft hij zijn eigen zaak.

Uw persoonlijke pensioenarchief.

Verenigingen oud-medewerkers ING en NN: "Gun u zelf die paar uitjes per jaar."

Caspar Vroonland: "Ik moet nu zelf iets voor mijn pensioen regelen."

Colofon

Antwoorden, het magazine van Stichting Pensioenfonds ING, verschijnt drie keer in 2022. Deze uitgave is bestemd voor alle gewezen deelnemers van het Fonds. Met dit magazine geeft het Fonds u antwoorden op vragen over uw pensioen en actuele thema's.

Eindredactie: Bestuursbureau Pensioenfonds ING **Concept:** Reach Communications **Tekst & opmaak:** AZL communicatie **Fotografie:** Marcel Bakker, Verse Beeldwaren
Om onnodig afval te voorkomen bieden we u dit magazine aan zonder wikkel of plastic verpakking.

Reageren?
Wilt u reageren op de inhoud van dit magazine? Of wilt u een volgende keer meewerken aan dit blad? Stuur dan een e-mail naar communicatie@pfing.nl

Naar een mooiere wereld

Het zijn onzekere tijden. De coronapandemie lijkt onder controle, maar ligt nog altijd op de loer. Wat gaat er in het najaar gebeuren? Komt er weer een lockdown? Rusland begon een oorlog in Oekraïne, die voor veel ellende en onzekerheid zorgt. Daar én in de rest van de wereld.

Pensioenfonds ING kan aan dit alles niet veel doen. Maar het Fonds heeft natuurlijk wel een bepaalde verantwoordelijkheid: we willen een leefbare aarde doorgeven aan volgende generaties. En met ons vermogen van ruim € 30 miljard hebben we invloed. We beleggen dat geld in bedrijven. Dat levert geld (rendement) op, en dat is goed voor uw pensioen. En dankzij onze beleggingen kunnen wij invloed uitoefenen op het beleid van die bedrijven. We willen dat bedrijven keuzes maken die goed zijn voor het klimaat en onze leefomgeving. Maatschappelijk verantwoord beleggen.

Dat gaat niet van de ene op de andere dag, maar elke stap in de goede richting is er één. Om te laten zien wat we er in 2021 aan hebben gedaan, komen wij dit jaar voor het eerst met een apart duurzaamheidsverslag, naast het 'normale' financiële jaarverslag. In dit nummer van Antwoorden leest u alvast een samenvatting.

Het financiële jaarverslag blijft natuurlijk ook belangrijk. We kregen een aantal vragen die goed aansluiten op de thema's in het jaarverslag, onder andere over de veiligheid van uw gegevens. Vanaf pagina 4 leest u de antwoorden.

Beleggingsstrateeg Sibrand Drijver gaat in zijn column in op de actualiteit: wat zijn de gevolgen van de oorlog in Oekraïne en de inflatie? Caspar Vroonland verliet NN Bank en begon zijn eigen fietsenwinkel. Lees zijn verhaal.

Ik wens u veel leesplezier!

Met een hartelijke groet,

Peter van Meel
Algemeen directeur Pensioenfonds ING
Petervanmeel@pfing.nl

Zijn mijn persoonsgegevens veilig bij Pensioenfonds ING?

Voor ons jaarverslag vroegen we twaalf deelnemers wat zij graag willen weten. U leest hier van drie van hen hun vragen en natuurlijk ons antwoord. Over de bescherming van persoonsgegevens, over toeslagverlening en over maatschappelijk verantwoord beleggen.

Wilt u ook de vragen en antwoorden lezen van de andere negen deelnemers? Lees dan het jaarverslag via jaarverslag2021.pensioenfondsing.nl.

Suzan de Waal (50)
Werkt als Senior Financial Controller

"Pensioenfonds ING heeft veel informatie van deelnemers opgeslagen: NAW-gegevens, BSN, geboortedatum, burgerlijke staat, kinderen, salaris. Ik vertrouw erop dat Pensioenfonds ING zich houdt aan de wettelijke vereisten voor het beschermen van deze persoonsgegevens. Maar ze besteden ook veel werk uit, zoals de administratie. Zijn deze partijen gebonden aan dezelfde regels? En wat gebeurt er als het toch een keer misgaat, bijvoorbeeld door een hack of datalek?"

Antwoord:

Een hele begrijpelijke en terechte vraag. Het gaat immers om zeer persoonlijke informatie.

Het is dan ook goed om te weten dat wij uw gegevens verwerken in overeenstemming met de eisen die de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) stelt. Dit geldt voor zowel Pensioenfonds ING als de partijen die wij inschakelen bij de uitvoering van onze dienstverlening. Denk daarbij aan pensioenadministratie en vermogensbeheer. Bovendien registreren wij alleen de gegevens die nodig zijn voor onze dienstverlening en gebruiken wij uw gegevens alleen voor het doel waarvoor u deze gegevens hebt verstrekt (of waarvoor wij die gekregen hebben). Denk aan het uitvoeren van uw pensioenregeling(en), het uitvoeren van wettelijke regelingen en het afhandelen van uw vragen.

Ook de beveiliging van al deze informatie heeft onze speciale aandacht. We beheren de gegevens van ruim 60.000 deelnemers en die gegevens moeten beschermd worden. In 2021 hebben we op het gebied van cybersecurity nieuwe stappen gezet, zodat een veilige uitwisseling van gegevens gewaarborgd is. Al onze systemen en programma's zijn beveiligd volgens de huidige wet- en regelgeving. In 2022 vindt opnieuw een controle plaats om te zien of de aanpassingen tot de juiste resultaten hebben geleid en alle gegevens optimaal beveiligd zijn. Zo blijven we de veiligheid van uw gegevens waarborgen.

Lees ook www.pensioenfondsing.nl/privacyverklaring

Hans Nordbeck (67)
Werkte tot zijn pensioen als Bankwide Customer Domain

“Sinds enkele jaren werk ik niet meer voor ING. Destijds moest ik wegens hartfalen het werk acuut neerleggen. Tijdens mijn revalidatie reorganiseerde ING mijn bedrijfsonderdeel en heb ik een ontslagvergoeding geaccepteerd.

Helaas is mijn vrouw onlangs overleden. Het is jammer dat we niet meer samen kunnen genieten van ons pensioen.

Ik ben tevreden met de hoogte van mijn pensioen; ik heb maar weinig nodig en ik voel me rijk. Gelukkig kan ik die rijkdom delen met mensen en goede doelen die het harder nodig hebben dan ik. Het beleggingsbeleid van Pensioenfonds ING is volgens mij prima. Mijn pensioen wordt altijd op tijd betaald en ik heb er geen omkijken naar. Wel ben ik benieuwd naar het volgende: hoe doet Pensioenfonds ING zijn best om te investeren in zaken die goed zijn voor de wereld?”

Hoe verloopt de zoektocht naar duurzame beleggingen?

Antwoord:

Dat is een vraag die we geregeld krijgen. Als institutionele belegger hechten wij waarde aan onze maatschappelijke verantwoordelijkheid. Maatschappelijk verantwoord beleggen is dan ook een integraal onderdeel van ons beleid. Dat betekent dat we bij onze beleggingen rekening houden met de invloed op milieu en klimaat, mensenrechten en sociale verhoudingen. We houden ons aan het ‘do no harm’-principe, waarbij we bedrijven in tabak, olie uit teerzanden, steenkolen, controversiële wapens en niet-gecertificeerde palmolie uitsluiten.

Om maatschappelijk verantwoord te kunnen beleggen, hanteren we verschillende richtlijnen en standaarden. Die helpen ons om misstanden in onze beleggingen te identificeren. Denk aan de OESO-richtlijnen en de Global Compact-principes van de Verenigde Naties. In 2018 hebben we ook het IMVB-convenant ondertekend.

Bovendien houden we rekening met de mening van onze deelnemers. Zo weten we dankzij onderzoek uit 2017 welke thema’s u belangrijk vindt: mensenrechten, anti-corruptie, klimaat, gezondheid en arbeidsrechten. Dit jaar herhalen we dat onderzoek. Ook zijn we via speciale klankbordsessies met deelnemers in gesprek over maatschappelijk verantwoordelijk beleggen.

Voor de uitvoering van ons beleid hebben we verschillende instrumenten: dialoog, stemming, monitoring en uiteraard ook uitsluiting. Dialoog vormt de kern van ons MVB-beleid. Daarmee willen we wenselijk gedrag van bedrijven en landen bevorderen. Daarnaast kunnen we op aandeelhoudersvergaderingen stemmen. Uiteraard kunt u op onze website zien wat we stemmen en hoe de gesprekken vorderen met bedrijven waarmee we in dialoog zijn.

Gaat Pensioenfonds ING mijn pensioen elk jaar verhogen?

José Mersmann (61)
Werkte tot haar pensioen als directiesecretaresse

“Paardrijden is mijn grote passie. Gelukkig kun je blijven rijden tot je heel oud bent, maar je moet fit zijn om het écht goed te kunnen. Nu voel ik me nog vitaal, daarom heb ik ervoor gekozen om vorig jaar met prepensioen te gaan. Ik kan nu veel meer tijd aan mijn paard besteden. Ook werk ik als vrijwilliger in het Levend Paardenmuseum in de Hollandsche Manege in Amsterdam. Afgelopen januari werd mijn pensioen geïndexeerd. Dat was een mooie verrassing. Ik had eigenlijk in mijn hoofd dat ik nu voor de rest van mijn leven aan het door ons afgesproken bedrag zou vastzitten. Nu vraag ik me af of ik dat elk jaar kan verwachten. En behoort het verlagen van de uitkering wanneer het tegenzit ook tot de opties?”

Antwoord:

Wat mooi om te lezen dat u zo bewust naar uw pensioen hebt gekeken en de afweging hebt gemaakt om eerder met pensioen te gaan. Het klopt inderdaad dat we uw pensioen hebben kunnen indexeren. Of we dat elk jaar kunnen doen, hangt van verschillende zaken af. We streven naar een waardevast pensioen voor iedereen, maar kunnen hiervoor geen garanties geven.

Jaarlijks informeren wij in december onze deelnemers of wij hun pensioen kunnen verhogen, met welk percentage en per wanneer. Bij de bepaling van de toeslag gebruikt het Bestuur de toeslagstaffel als leidraad. De hoogte van de toeslag (het percentage) is daarnaast afhankelijk van de toeslagmaatstaf. Welke toeslagmaatstaf op u van toepassing is - de loonindex NN Group, de loonindex ING Bank of de (afgeleide) prijsindex (maximaal 3,0%) - is afhankelijk van uw situatie.

Sinds het Fonds in 2014 zelfstandig is geworden hebben we, in tegenstelling tot veel andere fondsen, tot en met 2020 altijd kunnen verhogen. In 2021 zijn helaas niet alle pensioenen verhoogd, omdat er geen CAO-verhoging was bij ING en omdat er nog geen CAO was bij NN. Dit is natuurlijk heel vervelend voor de betrokken deelnemers.

Maar welke index we ook volgen, elk pensioenfonds moet altijd kijken of het een verhoging langjarig kan blijven betalen. Dat is wettelijke verplicht. Als de financiële situatie bijvoorbeeld onder druk komt te staan en de dekkingsgraad te laag is, bestaat de kans dat uw pensioen niet of slechts gedeeltelijk wordt verhoogd, of in het uiterste geval wordt verlaagd. Ook hierbij is het Fonds gebonden aan wettelijke voorwaarden.

Pensioen in Nederland gaat veranderen. Ook voor u?

De Tweede Kamer buigt zich over de Wet toekomst pensioenen. In deze wet zijn de afspraken uitgewerkt die sociale partners in 2019 maakten in het Pensioenakkoord. Of dit iets gaat betekenen voor uw pensioen van Pensioenfonds ING en wat dan, dat is nog niet duidelijk.

Op de hoogte blijven?
Volg ons dossier op pensioenfondsing.nl/nieuw pensioenstelsel

Wist u dat u een persoonlijk online archief hebt?

Als u via pensioenfondsing.nl met DigiD inlogt op Mijn Pensioen ziet u uw persoonlijke pensioeninformatie van de afgelopen jaren bijeen. U hoeft deze documenten dus niet meer zelf in een ordner te stoppen.

Geef ons uw privé e-mailadres door
U krijgt dan een e-mail als er een nieuw document voor u klaar staat.

- Deed u dat al eerder, maar krijgt u uw Uniform Pensioenoverzicht en andere persoonlijke zaken toch nog via de post? Verander dan uw voorkeur van ‘post’ naar ‘digitaal’.
- Krijgt u uw persoonlijke pensioeninformatie op uw werkmailadres? Verander het dan in uw privé-mailadres. Zo blijft u digitaal bereikbaar, ook als u uit dienst gaat.

Log hiervoor via www.pensioenfondsing.nl in op Mijn Pensioen.

Column

De oorlog in Oekraïne: verschrikkelijk, maar geen invloed op uw pensioen

De oorlog in Oekraïne zorgt voor veel leed. Het leven van de mensen daar staat op z’n kop. Ouders die te horen krijgen dat hun kind niet meer thuiskomt. Anderen die op de vlucht zijn, op zoek naar een veilige plek. Ver van huis.

De oorlog zorgt voor veel onzekerheid. Niet alleen bij de mensen in Oekraïne, wat natuurlijk het allerergste is, maar ook in de rest van de wereld. De prijzen zijn de afgelopen maanden flink gestegen. De inflatie zette eind vorig jaar al in; door de oorlog in Oekraïne steeg de inflatie verder. U rekent meer af als u gaat tanken, de energierekening stijgt en in de supermarkt worden producten duurder. De wereldwijde onzekerheid raakt ook de beurskoersen. Veel aandelen werden de afgelopen maanden minder waard. Wat betekent dit voor uw pensioen?

Pensioenfonds ING belegt een deel van zijn vermogen in aandelen. We doen dat met een duidelijk beleid. We willen ons vermogen laten groeien, zodat we uw pensioen kunnen verhogen als de prijzen zijn gestegen. En daarbij willen we niet méér risico lopen dan nodig is, wetende dat beleggen zonder risico niet bestaat. Je kunt de risico’s hooguit beperken. En dat doen we dan ook.

We beleggen maar een klein deel van ons vermogen in aandelen. Verder dekken we het renterisico voor een groot deel af. Een daling van de rente is namelijk één van de grootste risico’s die een pensioenfonds loopt. En we beleggen in inflatieproducten, zoals obligaties die meer waard worden als de inflatie stijgt. Zoals nu.

Dit beleid werpt zijn vruchten af. De ellendige situatie in Oekraïne lijkt ons Fonds financieel nauwelijks te raken. Sinds het uitbreken van de oorlog is onze financiële situatie zelfs verbeterd. Ja, ook ónze aandelen zijn minder waard geworden. Maar onze vastgoedbeleggingen doen het goed. En de hogere rente werkt positief op onze dekkingsgraad. Dat betekent niet dat we achterover kunnen leunen. We moeten goed blijven kijken naar wat er in de wereld gebeurt.

Ons Fonds heeft vorig jaar grondig gekeken in welke landen het wil beleggen. Autoritaire regimes, zoals in Rusland, vielen daarbij af. Hierdoor had ons Pensioenfonds ING geen beleggingen in Rusland toen de oorlog begon.

Sibrand Drijver
Beleggingsstrateeg

U kunt heel wat kiezen als u met pensioen gaat

U bepaalt bijvoorbeeld zelf wanneer u uw pensioen wilt laten ingaan. Er is veel mogelijk! In Mijn Pensioenplan ziet u al uw keuzes. U berekent daar ook wat elke keuze betekent voor de hoogte van uw maandelijkse pensioen.

Bedrag ineens wordt nog toegevoegd

Binnenkort is het mogelijk om maximaal 10% van uw totale pensioen in één keer op te nemen als uw pensioen ingaat. Deze keuze wordt nog toegevoegd aan Mijn Pensioenplan als bekend is vanaf welke datum dit mogelijk is.

U vindt Mijn Pensioenplan als u via pensioenfondsing.nl inlogt op Mijn Pensioen

Is uw pensioen straks voldoende?

Dat is een lastige vraag. De één heeft na pensionering nog maar weinig vaste lasten, de ander verwacht juist nog veel uitgaven. Pensioenfonds ING werkt aan een vernieuwde Pensioenschets. Hiermee krijgt u een beeld van uw verwachte inkomsten én uitgaven na pensionering. En kunt u zien of het één bij het ander past.

De vernieuwde Pensioenschets is binnenkort beschikbaar. Hou de website in de gaten.

We beleggen in groene en sociale obligaties

Hiermee financiert onder andere de Europese Unie maatregelen om het klimaat, het milieu of sociale voorzieningen te verbeteren. Pensioenfonds ING belegt er graag in! We lopen er niet te veel risico mee en beleggen hiermee maatschappelijk verantwoord.

Lees meer onder Nieuws bij het thema ‘Duurzaamheid’ op pensioenfondsing.nl

‘Versnel de verduurzaming van de beleggingen’

Die oproep deed één van de deelnemers tijdens de eerder klankbordsessie die we op 4 april organiseerden over maatschappelijk verantwoord beleggen. Voor Pensioenfonds ING een belangrijk onderwerp en ook voor velen van u.

Wilt u in zo’n sessie met ons in gesprek?

Alle meningen zijn welkom. Eens per twee maanden kunt u meedoen, online via Teams en maximaal een uur. U kunt zich aanmelden via communicatie@pfing.nl

“Gun uzelf die paar uitjes in het jaar. Relaxed en goed verzorgd. U krijgt ook elk kwartaal een mooi magazine.”

RAYON WEST (VO-NN) ORGANISEERT HAAR EERSTE REGIONALE BIJEENKOMST

"Contact, daar komen de mensen voor"

Het is april en het voelt als zomer. Zeker in Scheveningen, de plek waar rayon West van de Vereniging oud-medewerkers NN (VO-NN) haar leden heeft uitgenodigd. De timing van deze eerste regionale bijeenkomst in een strandpaviljoen is perfect. Kees Bruin, één van de organisatoren, kijkt er met voldoening op terug.

“Door corona konden we bijna twee jaar niets organiseren. De kortingen die je via onze vereniging krijgt op verzekeringen en het meedenken over de pensioenbelangen, dat gaat natuurlijk door. Maar de leden bleken vooral behoefte te hebben aan contact.”

Binnen 2,5 uur volgeboekt

“Na rayon Zuid-Oost is ook in rayon West in november 2021 een enquête gehouden onder de leden. Is er belangstelling voor een bijeenkomst in de regio? Zou u komen? Hoe laat en waar zouden we dat dan moeten doen? Met de resultaten in de hand prikten we een datum en een locatie. Binnen 2,5 uur waren we volgeboekt.

Hans Korink van onze commissie Sociaal-Economische Belangen (SEB) sprak als eerste. William Brinkley vertelde daarna over testamenten aan de hand van een digitale nalatenschapstest: ‘Wanneer kunt u dit heel goed zelf regelen en wanneer is het beter om er een deskundige register executeur bij te halen?’ Heel interessant. Zowel Hans als William zijn lid van de ledenraad van onze vereniging.”

Mooie mensen

“Daarna was het tijd voor de onderlinge contacten. En daar kwamen meeste leden voor. Mooie mensen die elkaar hebben gemist, in een relaxte omgeving met een hapje en een drankje.

Ik denk dat veel jongere mensen, die nog werken, geen goed beeld van ons hebben. VO-NN is vooral een ontmoetingsplaats van gelijkgezinde 50+’ers. Oud-collega’s waar je voorheen hele dagen mee hebt opgetrokken. Uiteindelijk voldoet LinkedIn niet helemaal om te zien wat er van hen geworden is.”

VO-NN én VO-ING organiseren activiteiten
Kijk voor een overzicht van de landelijke activiteiten van de verenigingen van oud-medewerkers van NN en ING op de websites vo-nn.nl en vo-ing.nl. Als er regionale activiteiten zijn, benadert de regio de leden daarvoor via e-mail.

Ook oud-collega’s ontmoeten? Word dan lid!
Op vo-nn.nl en op vo-ing.nl vindt u het inschrijfformulier. Bij beide verenigingen is het eerste jaar gratis. Daarna betaalt u € 21 per jaar bij VO-NN; bij VO-ING € 25 per jaar.

PENSIOENFONDS ING PRESENTEERT HET DUURZAAMHEIDSVERSLAG

Woorden én daden!

Maatschappelijk verantwoord beleggen wordt voor veel deelnemers steeds belangrijker. Pensioenfonds ING zette in 2021 de nodige stappen op dit terrein. Voor het eerst publiceert het Fonds dan ook naast het financieel jaarverslag, een duurzaamheidsverslag. Wat het klimaat betreft verwoordt Guido Vessaz, investment strateeg bij ons Fonds, de kern als reactie op de oproep die Boudewijn Liesker eind 2021 in Antwoorden deed: "Stop met beleggen in fossiele brandstoffen. Het is tijd om volledig te vergroenen!"

"Deze duidelijke stelling sluit goed aan bij hoe we bij Pensioenfonds ING kijken naar de verduurzaming van de beleggingen. Boudewijn Liesker laat zien waar hij voor staat, maar snapt ook dat dit niet in één keer kan. De infrastructuur achter onze energiebehoefte is in decennia opgebouwd en kunnen we niet in één keer geheel ombouwen. Dit vergt tijd."

Plannen op korte en lange termijn

"De afgelopen jaren is ons bewustzijn over de impact van ons handelen op onze omgeving vergroot. Dit toegenomen bewustzijn en allerlei wetenschappelijke inzichten leiden tot een sterkere oproep aan de financiële sector om een bijdrage te leveren. Bij Pensioenfonds ING zijn we ervan overtuigd dat we ons steentje kunnen bijdragen aan het beperken van de opwarming van de aarde in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs, zonder dat de financiële doelstellingen in het gedrang komen. Doel van het Klimaatakkoord van Parijs is om in 2050 CO_2-neutraal te zijn."

De keuze voor Parijs

"Bijna twee jaar terug zijn we bij Pensioenfonds ING begonnen om CO_2-reductiedoelstellingen door te voeren op verschillende beleggingen. Daarnaast hebben we grote uitstoters van broeikasgassen uitgesloten, omdat we deze bedrijven niet in staat achten snel genoeg hun activiteiten te veranderen. Hierdoor daalde de CO_2-uitstoot in onze portefeuilles behoorlijk.

Guido Vessaz,
investment strateeg
bij Pensioenfonds ING.

Het Fonds heeft intussen de ambitie om met zijn beleggingen in 2050 CO_2-neutraal te zijn. We hebben een deel van de beleggingen al in lijn gebracht met het Klimaatakkoord en hiermee gaan we de komende periode door."

Onze invloed: aansturen, dialoog voeren en uitsluiten

"Om in 2050 CO_2-neutraal te zijn, kunnen we verschillende dingen doen. Zo zijn onze klimaatdoelen randvoorwaarden voor onze vermogensbeheerders, voor de beleggingen die zij namens het Fonds beheren. Denk hierbij aan een CO_2-reductiepad. Ook zijn we in dialoog met bedrijven waar we kapitaal aan verschaffen: we sporen hen aan om in lijn te komen met het Klimaatakkoord van Parijs. Tot slot sluiten we bepaalde bedrijven uit. Bedrijven die door hun kernactiviteiten veel broeikasgassen uitstoten, direct of indirect, kun je moeilijk veranderen. Dan is uitsluiting de laatste mogelijkheid."

Slotsom

"Als het gaat om honderd procent vergroenen vinden wij dat we niet de hele fossiele brandstofindustrie kunnen uitsluiten, maar die belangen verkleinen we wel. Zo willen we eraan bijdragen dat de opwarming van de aarde stopt bij 2 graden Celsius en het liefst bij 1,5 graad Celsius. Belangrijk is verder dat maatschappelijk verantwoord beleggen voor ons niet alleen draait om klimaat. Mensenrechten, arbeidsomstandigheden, anti-corruptie en gezondheid zijn ook belangrijk. Dat hebt u ons eerder in een onderzoek laten weten. Ook van die onderwerpen maken we werk."

Nieuwsgierig naar de rest van het duurzaamheidsverslag?
U leest er meer over al onze ambities en over de resultaten van het Fonds. U vindt het op duurzaamheidsverslag2021.pensioenfondsing.nl

Het is uw geld dus uw mening telt
Daarom hebben we in mei onder velen van u onderzocht hoe u over maatschappelijk verantwoord beleggen denkt. Later deze zomer kunt u de resultaten verwachten.

'Levert maatschappelijk verantwoord beleggen wel voldoende rendement op?' Die vraag leeft bij veel deelnemers. Onze reactie leest u op www.pensioenfondsing.nl.

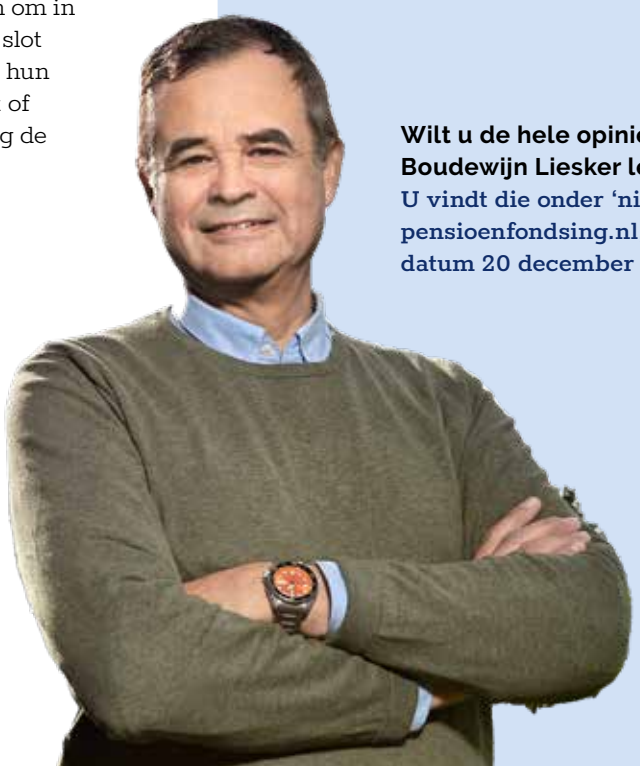

Wilt u de hele opinie van Boudewijn Liesker lezen?
U vindt die onder 'nieuws' op pensioenfondsing.nl, publicatiedatum 20 december 2021.

Highlights uit ons jaarverslag over 2021

De horizon voorbij

-9,6%

Voorziening pensioenverplichting:
€ 22.719 mln

-0,8%

Aantal deelnemers:
67.646

- Actieve deelnemers: 524 - 7,4%
- Gewezen deelnemers: 43.206 - 2,8%
- Pensioengerechtigden: 23.916 + 3,1%

Lees het volledige jaarverslag op jaarverslag2021.pensioenfondsing.nl

-2,9%

Rendement:
6,1%

+33,9%

Kosten vermogensbeheer:
€ 106,6 mln

-39,2%

Kosten per deelnemer:
€ 110,-

+0,52%

Rekenrente:
0,43%

+4,1%

Waarde beleggingen:
€ 32.922 mln

+1,5%

Gemiddelde reële dekkingsgraad:
94,8%

DE UITSLAG IS BEKEND!

Zij werden gekozen in het Verantwoordingsorgaan

Van 8 tot en met 24 april 2022 waren er verkiezingen voor het Verantwoordingsorgaan (VO). 16,3% van de deelnemers heeft gestemd. Dank daarvoor!

Op 1 juli 2022 is het nieuwe VO geïnstalleerd. De komende vier jaar vertegenwoordigen zij u in het VO:

1. Mariëtta Moraca (41), medewerker NN
2. Yoap Brugmann (60), medewerker ING, voorgedragen door vakbond De Unie
3. José Schoel (70), pensioengerechtigde ING, voorgedragen door de Vereniging oud-medewerkers
4. Anita van Oss (63), oud-medewerker ING en lid van het vorige VO, voorgedragen door de Vereniging oud-medewerkers
5. Ron van Alphen (63), pensioengerechtigde NN en lid van het vorige VO, voorgedragen door de Vereniging oud-medewerkers
6. Esther Grondijs (64), pensioengerechtigde ING, voorgedragen door de Vereniging oud-medewerkers
7. Mirella Visser (60), oud-medewerker NN
8. Aad Kant (68), pensioengerechtigde NN
9. Willem Steenhoven (61), namens werkgever ING (op voordracht van de werkgevers; niet verkiesbaar)
10. Muriel Freriksen (53), namens werkgever NN (Op voordracht van de werkgevers; niet verkiesbaar)

Via www.pensioenfondsing.nl/vo kunt u meer lezen over de verkiezingen en over deze leden van het nieuwe VO.

UIT DIENST: EN DAN?

Caspar Vroonland begon een fietsenwinkel

Uit dienst gaan kan heel vervelend zijn. Zeker als de reden een reorganisatie is. Maar het kan goed uitpakken. Want er zijn genoeg mensen die juist op dát moment hun ware roeping vinden. Caspar Vroonland is daar een goed voorbeeld van. Caspar werkte bij ING én Nationale Nederlanden, ging in 2021 bij NN uit dienst en begon binnen een jaar met iets nieuws: een eigen zaak!

Caspar Vroonland (50)
"Er is meer dan alleen banken, verzekeringen en pensioenen."

"Mijn functie werd opgeheven. Dan vraag je je al snel af: wat wil ik nu?"

"Ja, het is best snel gegaan. Januari vorig jaar kreeg ik te horen dat er een flinke reorganisatie zou komen bij NN Bank, op de afdeling Financieel Advies waar ik werkte. Ik was bij NN financieel adviseur op het gebied van pensioenen. Mijn functie werd opgeheven. Dan vraag je je al snel af: wat wil ik nu?

Een eerste reflex is dat je op vacaturesites gaat kijken. Vrij snel daarna volgt een tweede reactie: wil ik eigenlijk wel in het vak blijven? Een confronterende vraag, want ik had bijna 25 jaar in de financiële wereld gewerkt. Daar denk je dan een tijdje over na, en uiteindelijk trek je de conclusie: er is meer dan alleen banken, verzekeringen en pensioenen. Dat was echt een doorbraak."

Hier wonen veel fanatieke fietsers, ik zag het gat in de markt

"Ik fiets heel graag in het Limburgse heuvelland rond mijn woonplaats Eijsden, vooral op de mountainbike. Ik had aan het einde van de zomer veel vrije tijd, dus ik kon veel fietsen. En nadenken.

Op mijn fietsroute reed ik altijd langs een pand waar vroeger een slijterij zat. Dat pand stond al 2 jaar leeg. Ik wist dat daar veel fietsers langskwamen. En ik wist ook dat Eijsden een groeiende gemeente is, waar veel fietsfanaten wonen. Met maar één fietsenmaker, die

zich bovendien vooral richt op de traditionele fietser. Voor sportieve fietsers was er verder niets in de buurt. Ik zag het gat in de markt."

Mede mogelijk dankzij sociaal plan van NN

"Er was dus ruimte voor een totaal andere fietsenmaker, meer gericht op de serieuze sporter dan op de fiets voor het dagelijks gebruik. Ik heb het gelijk goed aangepakt. CBS-cijfers bestudeerd en het Shimano Experience Center in Valkenburg bezocht, waar ik professionals in het vak sprak. Iedereen zei: 'Dat moet je gewoon gaan doen, de markt is er rijp voor.' Vervolgens heb ik een businessplan opgesteld en ging Casbikes op 18 januari 2022 open. Zonder geleend geld, in het pand waar eerst de slijter zat.

Dat ik zo snel open kon, was mede dankzij het sociaal plan van NN, advies van het UWV en Starterscentrum Limburg. Zij hebben mij op weg geholpen. De zaak loopt goed, mede dankzij mijn vriendin die voor de sociale media (Facebook en Instagram) en website (casbikes.nl) zorgt. Daar heb ik aardig wat geld in geïnvesteerd."

Ik moet nu zelf iets voor mijn pensioen regelen

"Ik weet natuurlijk veel van pensioen, want dat was mijn vak. Ik weet dus ook dat ik nu zelf iets moet regelen; die boodschap gaf ik altijd aan de ondernemers die ik adviseerde. Bijvoorbeeld door aanvullend te sparen of de hypotheek af te lossen. Dat ga ik ook doen, zodra het financieel kan. Voorlopig zit al het geld in Casbikes!"

Wist u dat?!
Als u uit dienst gaat bij ING of bij NN, dan worden verhogingen van uw pensioen niet meer gebaseerd op de loonindex, maar op de (afgeleide) prijsindex.

"Ik weet natuurlijk veel van pensioen, want dat was mijn vak. Ik weet dus ook dat ik nu zelf iets moet regelen"

ZZP'er of een eigen zaak? Investeer ook in uw pensioen!

U bouwt geen pensioen meer op in een pensioenfonds. Spaar er dus zelf voor! Of ga zo laat mogelijk met pensioen. Met een nieuwe roeping in het leven is dat misschien geen opgave.

Gaat u uit dienst bij ING of bij NN? Drie tips:

- **Check uw pensioen op www.mijnpensioenoverzicht.nl**
- **Krijgt u een vertrekpremie, zet die dan opzij voor uw pensioen.**
- **Blijf bereikbaar voor ons Fonds; wijzig uw e-mailadres naar uw privé-e-mailadres. U logt hiervoor via pensioenfondsing.nl in op Mijn Pensioen.**

<KIX-CODE>
<NAAM>
<ADRES>
<PC + WOONPLAATS>
<LAND>

Vragen?
Wij helpen u graag!

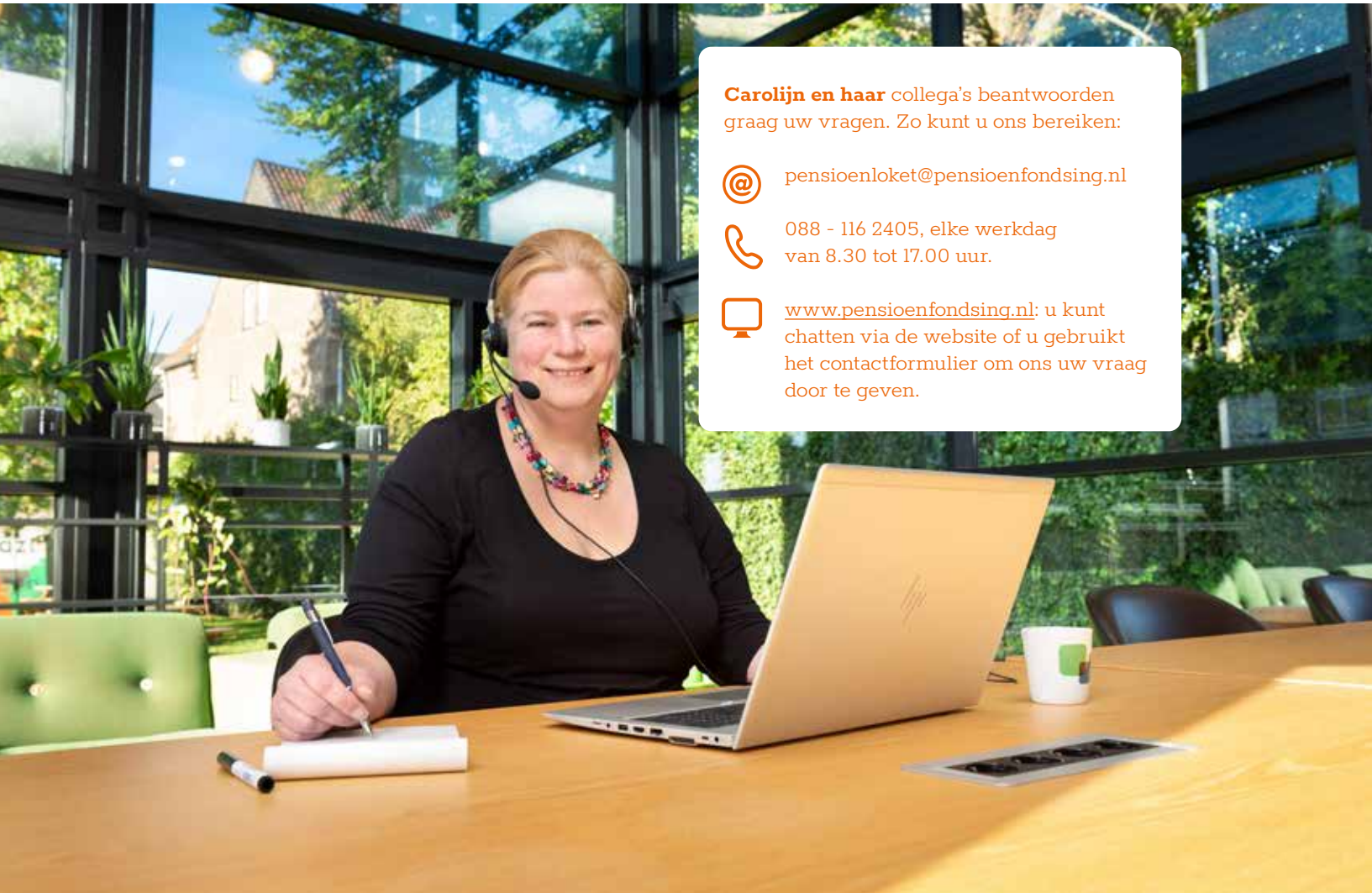

Carolijn en haar collega's beantwoorden graag uw vragen. Zo kunt u ons bereiken:

pensioenloket@pensioenfondsing.nl

088 - 116 2405, elke werkdag
van 8.30 tot 17.00 uur.

www.pensioenfondsing.nl: u kunt chatten via de website of u gebruikt het contactformulier om ons uw vraag door te geven.